בס"ד "הדף היומי לתולדותינו"

יום א', י"ד בתשרי תשע"ו (27 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

בימים אלה – אחרי שעם ישראל בפרטיו ובכללו חיזק את הקשר עם הקב"ה וגם עם אחיו היהודים במישור הרוחני בימים הנוראים – אנו מכינים את עצמנו לצאת מדירות הקבע שלנו ולהיכנס לדירת ארעי, **הסוכה,** שהיא המצווה לחג הקרב ובא – חג הסוכות! במעבר הזה, אנו למדים לחזק את הקשר עוד יותר, הפעם במישור הגשמי, איש עם רעהו.

בפרשת "בהעלותך" שקוראים בספר **במדבר**, התורה מתארת את הניידות של בני ישראל במדבר –

עַל-פִּי ה' יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל-פִּי ה' יַחֲנוּ כָּל-יְמֵי אֲשֶׁר יִשְׁכֹּן הֶעָנָן עַל-הַמִּשְׁכָּן—יַחֲנוּ. וּבְהַאֲרִיךְ הֶעָנָן עַל-הַמִּשְׁכָּן יָמִים רַבִּים--וְשָׁמְרוּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-מִשְׁמֶרֶת ה' וְלֹא יִסָּעוּ. וְיֵשׁ אֲשֶׁר יִהְיֶה הֶעָנָן יָמִים מִסְפָּר--עַל-הַמִּשְׁכָּן עַל-פִּי ה' יַחֲנוּ וְעַל-פִּי ה' יִסָּעוּ. וְיֵשׁ אֲשֶׁר-יִהְיֶה הֶעָנָן מֵעֶרֶב עַד-בֹּקֶר וְנַעֲלָה הֶעָנָן בַּבֹּקֶר וְנָסָעוּ אוֹ יוֹמָם וָלַיְלָה וְנַעֲלָה הֶעָנָן וְנָסָעוּ. אוֹ-יָמִים אוֹ-חֹדֶשׁ אוֹ-יָמִים בְּהַאֲרִיךְ הֶעָנָן עַל-הַמִּשְׁכָּן לִשְׁכֹּן עָלָיו יַחֲנוּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִסָּעוּ וּבְהֵעָלֹתוֹ יִסָּעוּ. עַל-פִּי ה' יַחֲנוּ וְעַל-פִּי ה' יִסָּעוּ...

בפסוקים אלה מתקבל הרושם שעם ה' לא ידעו מיום ליום, אף לא מערב לבוקר אם המקום אליו הגיע יהווה להם "דירת הקבע" לתקופה ארוכה (כפי שאכן היה בקדש ברנע – למשך 19 שנה) או שתהיה חניה זו מעין "דירת ארעי".

הרגשה לא פשוטה.

"טעמנו" קצת מזה הקיץ כאשר עברנו מביתנו "הקבוע" למשך 27 שנה לבית חדש (בשבילנו) לא רחוק מהראשון. כל התכנון, האריזה והפירוק וסידור במקום החדש – ואנו עשינו את זה רק פעם בעשרות שנים. קשה לתאר איך זה היה לבני ישראל במדבר כאשר למשך 40 שנה עשו את זה 42 פעם! ואם ניזכר ש-600,000 הגברים נפטרו רובם בזמן הזה, אז היה על העלמנות וילדיה לעשות את כל זה.

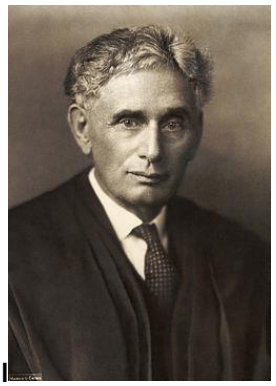
ואנחנו מדגישים – לא רק הפעילות הפיזית תובעת מחיר – גם אי-הידיעה הנפשית – עושה את שלה! אך עמדו במאמץ, והנה – אנחנו לאחר אלפי שנים עושים "כאילו" פעם בשנה למשך 7 ימים בלבד, כדי לטעום קצת מהארעיות הזאת ולהיזכר מי הוא באמת בעל הבית שלנו, ובזכות מי אנו עושים חיל בעולם הזה...

"וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ ... וְהָיִיתָ אַךְ שָׂמֵחַ." [דברים ט"ז 14-15]
חג שמח ומועדים לשמחה!

הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה לכל חולי ישראל

יום א', י"ד בתשרי תשע"ו (27 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

אם מדובר על בית, היום – **י"ד** ב**תשרי** – יום פטירתו של השופט היהודי-האמריקני **לואי ברנדייס** בשנת 1941. ברנדייס היה פעיל במיוחד בגיוס תמיכה בינלאומית (וכן תמיכה יהודית!) למאבק היהדות העולמית לכונן בית חדש-ישן ליהודים בארץ ישראל. על כך הציטוט הנ"ל:

= לואיס דמביץ ברנדייס (1856-1941)- משפטן יהודי אמריקני, חבר בית המשפט העליון של ארצות הברית, ממנהיגי התנועה הציונית באמריקה.

במשך קרוב ל-25 שנה היה לואיס ברנדייס דמות בולטת מאוד בחיים היהודיים בארה"ב ואחד מהמנהיגים הציונים הבולטים. ב-1914 מונה ברנדייס לתפקיד יושב ראש הוועד הפועל הזמני לעניינים ציונים, וב-1916 מונה לשופט בבית המשפט העליון של ארה"ב. בתקופה זו פעל להבטחת תמיכתו של נשיא ארה"ב וילסון בהצהרת בלפור.(1917)

ברנדייס התלבט בשאלת ניגוד האינטרסים בין נאמנויותיו כאמריקני וכיהודי, ונעזר ברעיון שהגה הפילוסוף היהודי הוראס מ' קאלן. קאלן הגה את המושג "הפלורליזם היהודי" שמשמעותו היא שהחברה האמריקאית מורכבת מקבוצות אתניות ודתיות שונות.

ברנדייס הדגיש כי הציונות אינה אמורה לכפות את העלייה לארץ ישראל, ולכל יהודי הזכות לבחור היכן יבנה את ביתו:

*"הבה נבהיר לעצמנו מהי הציונות, או מוטב, מה אין בציונות. **אין זו תנועה המתכוונת לכפות על כל יהודי העולם עלייה לארץ ישראל**. ראשית יש בעולם 14 מיליון יהודים, וארץ ישראל לא תוכל לקלוט יותר משליש ממספר זה. שנית, אין זו תנועה שמטרתה לכפות עלייה בכלל; **כל שהיא מבקשת הוא להגדיל את מידת החופש הניתנת ליהודי ולא לקצץ בה**; כוונתה לאפשר ליהודים להשתמש בזכות שנעשתה כמעט נחלת כל עמי העולם בזמננו: לחיות לפי בחירתם, בארץ אבותיהם או בכל ארץ אחרת...למען אותם יהודים הרוצים לעלות לארץ ישראל, ולהשתקע בה, ולמען צאצאיהם, שואפת הציונות להקים בית לאומי המובטח על-פי החוק, שבו יוכלו*

"וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ ... וְהָיִיתָ אַךְ שָׂמֵחַ." [דברים ט"ז 14-15]

חג שמח ומועדים לשמחה!

הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה לכל חולי ישראל

יום א', י"ד בתשרי תשע"ו (27 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

לחיות ביחד כדרך היהודים, שבו יוכלו לקוות שיהיו בסופו של דבר רוב באוכלוסיה, ויזכו במה שקרוי שלטון בית."

"הציונים שואפים לכונן בית זה דווקא בארץ ישראל כי הם משוכנעים שלכמיהתם הנצחית של היהודים לאותה ארץ נודעת משמעות עמוקה ביותר; שזהו אחד הגילויים במאבק הקיום של עם עתיק שזכותו לחיות, עם שהוליד בשלושת אלפי השנים של קיומו אמונה, תרבות וייחוד משלו אשר יאפשרו לו לתרום רבות בעתיד, כפי שתרם בעבר, לקידומה של תרבות האדם... ששם בלבד עשויה רוח היהדות להגיע למלוא פריחתה הטבעית... ומתוך שתבטיח ליהודים הרוצים להתיישב בה את האפשרות לכך תצמח טובה לא רק לאותם היהודים אלא לכל שאר היהודים ועל ידי כך תבוא סוף סוף על פתרונה הבעיה היהודית הקיימת מזה דורות רבים."

..."לדעתם אין בהכרח לשם כך, שהאוכלוסייה היהודית בארץ ישראל תהיה גדולה לעומת מספר היהודים בעולם כולו גם בדורות שהיהדות עמדה בשיא השפעתה, בתקופה הפרסית, היוונית והרומאית, לא חי בארץ ישראל אלא חלק קטן מן היהודים, ורק מעטים מהם ביחס חזרו מבבל בזמן שיבת ציון."

*..."**הנאמנות לאמריקה מחייבת שכל יהודי אמריקאי יהיה לציוני**. כי רק בזכות ההשפעה הנאצלת הנובעת משאיפות הציונות נוכל למצוא את המובחר שבתוכנו ולהעניק לארץ זאת ממיטב מורשתנו הגדולה"...*

..."כיוון שהבעיה היהודית היא יחידה במינה וכלל עולמית, מן הדין שיהודי כל הארצות יפעלו לפתרונה אלא שהחובה המוטלת עלינו, על יהודי אמריקה, דוחקת במיוחד"=

http://lib.cet.ac.il/pages/item.asp?item=19195

יש בחג הזה מצוות רבות – בזמן בית המקדש עליה לרגל גם ליהודים גם לאומות העולם, הבאת קרבנות רבים וכמובן גם מצוות הסוכה וארבעת המינים. אחת המצוות שקיימו בזמן בית המקדש היתה נדירה יחסית – זמן קיומה היה רק פעם ב-7 שנים, בחג הסוכות שבא אחרי שנת השמיטה. היום, כבמצוות אחרות, אנו עושים "זכר" למצווה זאת – **מצוות הקהל**:

<u>מצוות "הקהל"</u>

"וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ ... וְהָיִיתָ אַךְ שָׂמֵחַ." [דברים ט"ז 14-15]

חג שמח ומועדים לשמחה!

הדף מוקדש **לפדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה לכל חולי ישראל

בס"ד "הדף היומי לתולדותינו"

יום א', י"ד בתשרי תשע"ו (27 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

"וַיְצַו מֹשֶׁה אוֹתָם לֵאמֹר מִקֵּץ שֶׁבַע שָׁנִים בְּמֹעֵד שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה--בְּחַג הַסֻּכּוֹת. בְּבוֹא כָל-יִשְׂרָאֵל לֵרָאוֹת אֶת-פְּנֵי ה' אֱלֹקֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר תִּקְרָא אֶת-הַתּוֹרָה הַזֹּאת נֶגֶד כָּל-יִשְׂרָאֵל—בְּאָזְנֵיהֶם. הַקְהֵל אֶת-הָעָם הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַטַּף וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ--לְמַעַן יִשְׁמְעוּ וּלְמַעַן יִלְמְדוּ וְיָרְאוּ אֶת-ה' אֱלֹקֵיכֶם וְשָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֶת-כָּל-דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת. וּבְנֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא-יָדְעוּ יִשְׁמְעוּ וְלָמְדוּ--לְיִרְאָה אֶת-ה אֱלֹקֵיכֶם כָּל-הַיָּמִים אֲשֶׁר אַתֶּם חַיִּים עַל-הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת-הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ." [דברים ל"א 10-13]

סימנים מיוחדים רבים ניתנו למצוות ה'הקהֵל'. עושים אותה אחת לשבע שנים, במוצאי שנת השמיטה (השנה האחרונה, תשע"ה, היתה, כידוע, שנת שמיטה) בחג הסוכות, "בבוא כל העם". ואכן, במצווה זו משתתף "**כל העם**" כולל נשים וילדים וגם התושבים ה"גרים". וכל כך למה? המעמד הוא בא לבטא את הערבות ההדדית של כל חלקי העם "זה בזה", את הערך היסודי של "חידוש הברית" – כעין "**מעמד הר סיני**" – לקראת המחזור החדש של שבע השנים הבאות, כלשון חז"ל, ואת מרכזיותן של ירושלים ושל ארץ-ישראל לכל העם היהודי, על כל חלקיו.

ייחודו של המעמד היה גם בכך שהמלך – שמייצג בתפקידו, בסמכותו ובאישיותו את ההתלכדות של כל עם ישראל – היה קורא בתורה בעצמו ולא על ידי שליח ולא על ידי "בעל-קורא" שמצטיין בנעימות קולו. בכך הוא היה מסמל את האחדות השורשית של כל העם סביב הדברים הנקראים על ידו בעצמו. מן המפורסמות הוא סיפורו של המלך אגריפס, שֶׁבְּעֵת שקרא בתורה זלגו עיניו דמעות מתוך שחשש כיצד תתקבל קריאתו בתורה על ידי העם בפסוק "**לא תוכל לתת עליך איש נכרי**" [מ"פרשת המלך" – דברים י"ז 15], בהיותו הוא עצמו מזרע אדום, וחכמי הדור הרגיעו אותו וקראו לו בקול גדול, "אחינו אתה, אחינו אתה" [מסכת סוטה פרק ז' משנה ח']. סיפור זה ממחיש יותר מכל את אחדות העם כערך מרכזי של ההקהל.

חידוש מעמד ה"הקהל" הוצע לראשונה על ידי רבה של ירושלים האדר"ת זצ"ל (ר' אליהו דוד רבינוביץ תאומים), חותנו של הרב א"י קוק זצ"ל, עם תחילתה של שיבת ציון המודרנית בסוף המאה ה-19. האדר"ת פרסם בנושא זה קונטרס בשם "זֵכֶר למקדש" שזכה להדים רבים בארץ ובתפוצות.

"וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ ... וְהָיִיתָ אַךְ שָׂמֵחַ." [דברים ט"ז 14-15]

חג שמח ומועדים לשמחה!

הדף מוקדש **לפדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה לכל חולי ישראל

יום א', י"ד בתשרי תשע"ו (27 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

בפעם הראשונה נערך המעמד עוד לפני קום המדינה, בשנת תש"ו (1945), ביוזמת ד"ר שמואל כהנא. בשנים שלאחר מכן התקיימו מספר מעמדות "הקהל" בראשות הרבנים הראשיים, פרט לחג הסוכות תשל"ד (1973), שהיה בעיצומה של מלחמת יום הכיפורים.

לראשונה נערך מעמד "זֵכֶר להקהל" ממלכתי מפואר ורב רושם בסוכות תשמ"ח (1987), בראשות נשיא המדינה דאז, **חיים הרצוג** ז"ל, שקרא בעצמו בתורה בספר "דברים", יחד עם הרבנים הראשיים לישראל, הרב **אברהם שפירא** זצ"ל והרב **מרדכי אליהו** זצ"ל.

בנאום מכונן שנשא נשיא המדינה ואיש ירושלים ראובן ריבלין לאחרונה, תחת הכותרת "סדר ישראלי חדש", הגדיר הנשיא את הקיטוב החברתי במדינת ישראל כאתגר העיקרי והחשוב כיום העומד על הפרק. החברה הישראלית הינה חברה הטרוגנית ורב-תרבותית, חברה מגוונת מאד...

בערבו של יום רביעי הקרוב, היום ה-2 של ימי חול המועד חג הסוכות, יתקיים טקס הכנסת ארבעה ספרי תורה – 'זכר למעמד הקהל' ושמחת בית השואבה. המעמד צפוי להתחיל בשעה 5:00 בערב.

קישורים נוספים:

/http://www.hakhel.org.il/he/%D7%94%D7%99%D7%A1%D7%98%D7%95%D7%A8%D7%99%D7%94

http://www.acheinu.co.il/?CategoryID=324&ArticleID=680

"וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ ... וְהָיִיתָ אַךְ שָׂמֵחַ." [דברים ט"ז 14-15]
חג שמח ומועדים לשמחה!

הדף מוקדש **לפדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה לכל חולי ישראל